

نام و نام خانوادگی:
 مقطع و رشته: دهم انسانی
 نام پدر:
 شماره داوطلب:
 تعداد صفحه سؤال: ۳ صفحه

جمهوری اسلامی ایران
 اداره ی کل آموزش و پرورش شهر تهران
 اداره ی آموزش و پرورش شهر تهران منطقه ۱۲ تهران
 دبیرستان غیردولتی پسرانه سرای دانش واحد حافظ
 آزمون پایان ترم نوبت دوم سال تحصیلی ۹۸-۱۳۹۷

نام درس: علوم و فنون ادبی ۱
 نام دبیر: علی مدد علیپوری
 تاریخ امتحان: ۱۳۹۸/۰۳/۲۱
 ساعت امتحان: ۰۸:۳۰ صبح / عصر
 مدت امتحان: ۷۵ دقیقه

نام دبیر:	تاریخ و امضاء:	نمره به عدد:	نمره به حروف:	محل مهر و امضاء مدیر
		نمره به عدد:	نمره به حروف:	
نام دبیر:	تاریخ و امضاء:	نمره به عدد:	نمره به حروف:	محل مهر و امضاء مدیر
نام:	سوالات			شماره:
۲	<p>الف) تاریخ ادبیات:</p> <p>۱ نخستین نمونه نثر فنی را بنویسید.</p> <p>۲ کدام گزینه از نمونه های نثر دوره غزنوی - سلجوقی نیست؟</p> <p>الف) تاریخ بیهقی (ب) سیاست نامه (پ) کیمیای سعادت (ت) التفهیم</p> <p>۳ خواجه عبدالله انصاری کدام شیوه نثر را به کمال رسانید؟</p> <p>۴ کدام یک از شاعران زیر دچار تحوّل روحی شدند و از مدیحه پردازی و ستایش شاهان و درباریان عصر خود، دوری جستند؟</p> <p>الف) سنایی، ناصر خسرو (ب) خاقانی، نظامی (پ) انوری، جمال الدین (ت) رودکی، منوچهری</p> <p>۵ دو مورد از کتاب های نثر دوره سامانی را بنویسید.</p> <p>۶ نویسنده تفسیر «کشف الاسرار» کیست و پیرو کدام سبک نوشته شده است؟</p>			۲
۲	<p>ب) سبک شناسی:</p> <p>۷ پاسخ کوتاه دهید.</p> <p>الف) نام دیگر سبک سلجوقی چیست؟</p> <p>ب) طبقه بندی سبک عامیانه، سبک عالمانه بر اساس چیست؟</p> <p>۸ دلایل گرایش نویسندگان به فارسی نویسی در دوره پنجم و ششم چیست؟</p> <p>۹ برای هر یک از ویژگی های شعر سبک خراسانی، یک نمونه ذکر کنید.</p> <p>الف) ویژگی زبانی (ب) ویژگی ادبی (پ) ویژگی فکری</p> <p>۱۰ کدام گزینه از ویژگی های نثر فارسی سبک عراقی نیست؟</p> <p>الف) حذف افعال به قرینه (ب) رواج نثر داستانی، تمثیلی</p> <p>پ) استفاده از ترکیبات دشوار (ت) ایجاز و اختصار در لفظ و معنا</p>			۲
۶	<p>پ) موسیقی شعر:</p> <p>۱۱ واژه « شیر افکن » را یک بار با حذف همزه و بار دیگر با همزه بخوانید و به خط عروضی بنویسید.</p> <p>۱۲ بیت زیر را درست بخوانید و با خط عروضی بنویسید و زیر هجا علامت آن را بگذارید.</p> <p>صبا خاک وجود ما، بدان عالی جناب انداز بُوَد کان شاه خوبان را نظر بر منظر اندازیم</p> <p>۱۳ واژگان زیر را با خط عروضی بنویسید.</p> <p>الف) دلنوازان (ب) راهوار (پ) بزرگراه (ت) خویشن شناسی</p> <p>۱۴ قاعده قافیه را در ابیات زیر مشخص نمایید. « حروف قافیه را بنویسید.»</p> <p>۱- صبا به لطف بگو آن غزال رعنا را که سر به کوه و بیابان، تو داده ای ما را</p> <p>۲- کی شعر تر انگیزد خاطر که حزین باشد؟ یک نکته از این معنی، گفتیم و همین باشد</p> <p>۱۵ حروف الحاقی را در قافیه بیت زیر پیدا کنید.</p> <p>ای پادشه خوبان داد از غم تنهایی دل بی تو به جان آمد وقت است که باز آیی</p> <p>۱۶ قَدْما، آخرین حرف اصلی قافیه را چه می خوانند؟</p>			۶
صفحه ی ۱ از ۳				

سؤال	پاسخ
<p>مشخص کنید کدام یک از ابیات زیر دارای قافیه درونی و ذوقافیتین است؟</p> <p>۱- ای از کلام تو شده در جهان خبر ۲- گلزار و باغ عالمی، چشم و چراغ عالمی با توجه به بیت زیر، پرسش‌ها را پاسخ دهید:</p> <p>بنمای رُخ که باغ و گلستانم آرزوست الف) ردیف را مشخص کنید. ب) واژه و حروف قافیه را تعیین کنید. پ) حروف الحاقی را بیابید. ت) حرف اصلی قافیه را بنویسید.</p>	<p>۱۷</p> <p>۱۸</p>
<p>۴</p> <p>ت) زیبایی‌شناسی:</p> <p>کدام بیت آرایه موازنه و کدام یک ترصیع دارد؟</p> <p>۱- تیر بلای او را جز دل هدف نباشد ۲- دانه باشی مُرغ‌کانت بر چنند ۳- ما ز بالاییم و بالا می‌رویم ۴- راه وصل تو، راه پر آسیب</p> <p>در بیت‌های زیر انواع «جناس» را مشخص کنید.</p> <p>۱- درد دل، عطش عشق خدایی ما راست ۲- مکن تا توانی دل خلق، ریش ۳- کفر است در طریقت ما کینه داشتن ۴- ای مُرغ اگر پری به سر کوی آن صنم</p> <p>بیت زیر را از نظر «اشتقاق و جناس» بررسی کنید.</p> <p>ز مشرق سر کوی آفتاب طلعت تو در همه ابیات، به جز گزینه آرایه «موازنه» مشهود است؟</p> <p>۱- مشعشع چون ید بیضا مُشَرَّح چون دل عمران مرغان این چمن را باید که پر نباشد وی به جمال خرد لَمَعَة نور خدا تیغ از او دید همان زخم که تیر از آرش</p> <p>در همه ابیات به جز «جناس تام» وجود دارد؟</p> <p>۱- نشد از گوش دلم زمزمه نغمه چنگ ۲- دوش آگهی ز یار سفر کرده داد باد ۳- وان که گیسوی تو را رسم تظاول آموخت ۴- این جمله جان‌ها را در عشق چنگ سازم</p> <p>به چه دلیل موسیقی این بیت گوشنوازتر است؟</p> <p>ما بُرون را ننگریم و قال را ما درون را ننگریم و حال را</p>	<p>۱۹</p> <p>۲۰</p> <p>۲۱</p> <p>۲۲</p> <p>۲۳</p> <p>۲۴</p>
<p>۳</p> <p>چو آشفته بازار بازارگانی به بدنامی خویش همداستانی سراسر فریبی، سراسر زبانی همانی همانی همانی همانی</p>	<p>ث) نقد و تحلیل شعر:</p> <p>با توجه به ابیات زیر پرسش‌ها را پاسخ گوید.</p> <p>جهانا! چه بدمهر و بدخو جهانی به درد کسان صابری اندر و تو به هر کار کردم تو را آزمایش وگر آزمایشت صد بار دیگر</p>

ردیف	سؤالات	نمره
	قالب و قافیه را مشخص کنید.	۲۵
	یک ویژگی زبانی و یک ویژگی ادبی بنویسید.	۲۶
	حروف قافیه و قاعده بیت یک را بنویسید.	۲۷
	خط عروضی بیت سوم را نوشته و زیر هر هجا علامت آن را بگذارید.	۲۸
۳	<p>ج) نقد و تحلیل نثر:</p> <p>با توجه به نثر زیر به پرسش‌ها پاسخ دهید.</p> <p>« چنین آورده‌اند که نصر بن احمد که واسطه عقد آل سامان بود و اوج دولت آن خاندان، ایام مُلک او بود و اسباب تمنع و علل ترقع در غایت ساختگی بود. خزاین آراسته و لشکر جرّار و بندگان فرمانبردار... »</p>	
	دو ویژگی زبانی برشمرید.	۲۹
	دو ویژگی ادبی بنویسید.	۳۰
	محتوا و پیام متن چیست؟	۳۱
	یک نمونه تکرار فعل تعیین کنید.	۳۲
	یک مورد ترکیب زبانی بنویسید.	۳۳
صفحه ی ۳ از ۳		

جمع بارم : ۲۰ نمره

« ادبیات یا همه چیز است یا هیچ چیز...! »

اداره ی کل آموزش و پرورش شهر تهران
اداره ی آموزش و پرورش شهر تهران منطقه ۱۲ تهران
دبیرستان غیر دولتی پسرانه سرای دانش واحد حافظ
کلید سؤالات پایان ترم نوبت دوم سال تحصیلی ۹۸-۹۷

نام درس: علوم و فنون ادبی ۱
نام دبیر: علی‌مدد علیپوری
تاریخ امتحان: ۱۳/۰۳/۱۳۹۸
ساعت امتحان: ۰۸:۳۰ - **صبح** / عصر
مدت امتحان: ۷۵ دقیقه

ردیف	راهنمای تصحیح	محل مهر یا امضاء مدیر																																				
۱	کلیله و دمنه																																					
۲	گزینه ت																																					
۳	نثر موزون																																					
۴	گزینه الف																																					
۵	شاهنامهٔ منثور ابومنصوری - تاریخ بلعمی																																					
۶	رشیدالدین میبیدی - نثر موزون																																					
۷	الف) سبک بینابین ب) به تناسب مخاطب																																					
۸	الف) گسترش عرفان و تصوف ب) شکل‌گیری دولت سلجوقی																																					
۹	الف) سادگی زبان شعر ب) قالب عمدهٔ شعر این دوره، قصیده است. پ) معشوق، عمدتاً زمینی است.																																					
۱۰	گزینه ت																																					
۱۱	حذف همزه: <table border="1" style="display: inline-table; vertical-align: middle;"><tr><td>ش</td><td>رَف</td><td>کَن</td></tr><tr><td>-</td><td>-</td><td>-</td></tr></table> با همزه: <table border="1" style="display: inline-table; vertical-align: middle;"><tr><td>ش</td><td>ر</td><td>اَف</td><td>کَن</td></tr><tr><td>-</td><td>U</td><td>-</td><td>-</td></tr></table>	ش	رَف	کَن	-	-	-	ش	ر	اَف	کَن	-	U	-	-																							
ش	رَف	کَن																																				
-	-	-																																				
ش	ر	اَف	کَن																																			
-	U	-	-																																			
۱۲	<table border="1" style="width: 100%; text-align: center;"><tr><td>ص</td><td>بَا</td><td>خَا</td><td>کِ</td><td>وُ</td><td>جُو</td><td>دِ</td><td>مَا</td><td>بِ</td><td>دَان</td><td>عَا</td><td>لِ</td><td>جِ</td><td>نَا</td><td>بِنَا</td><td>دَا</td></tr><tr><td>بُ</td><td>وَد</td><td>کَانَ</td><td>شَا</td><td>هَ</td><td>خُو</td><td>بَانَ</td><td>رَا</td><td>نَ</td><td>ظَرَ</td><td>بَر</td><td>مَنَ</td><td>ظَا</td><td>رَنَ</td><td>دَا</td><td>زِیَم</td></tr></table> _____ U / _____ U / _____ U / _____ U	ص	بَا	خَا	کِ	وُ	جُو	دِ	مَا	بِ	دَان	عَا	لِ	جِ	نَا	بِنَا	دَا	بُ	وَد	کَانَ	شَا	هَ	خُو	بَانَ	رَا	نَ	ظَرَ	بَر	مَنَ	ظَا	رَنَ	دَا	زِیَم					
ص	بَا	خَا	کِ	وُ	جُو	دِ	مَا	بِ	دَان	عَا	لِ	جِ	نَا	بِنَا	دَا																							
بُ	وَد	کَانَ	شَا	هَ	خُو	بَانَ	رَا	نَ	ظَرَ	بَر	مَنَ	ظَا	رَنَ	دَا	زِیَم																							
۱۳	الف) دلنوازان: <table border="1" style="display: inline-table; vertical-align: middle;"><tr><td>دِل</td><td>نَ</td><td>وَا</td><td>زَانَ</td></tr><tr><td>-</td><td>U</td><td>-</td><td>-</td></tr></table> ب) راهوار: <table border="1" style="display: inline-table; vertical-align: middle;"><tr><td>رَا</td><td>هَ</td><td>وَا</td><td>رَ</td></tr><tr><td>-</td><td>U</td><td>-</td><td>U</td></tr></table> پ) بزرگراه: <table border="1" style="display: inline-table; vertical-align: middle;"><tr><td>بُ</td><td>رُ</td><td>رَا</td><td>هَ</td></tr><tr><td>U</td><td>-</td><td>U</td><td>-</td></tr></table> ت) خویشتن‌شناسی: <table border="1" style="display: inline-table; vertical-align: middle;"><tr><td>خِیَ</td><td>شَ</td><td>تَنَ</td><td>شِ</td><td>نَا</td><td>سِی</td></tr><tr><td>-</td><td>U</td><td>-</td><td>U</td><td>-</td><td>-</td></tr></table>	دِل	نَ	وَا	زَانَ	-	U	-	-	رَا	هَ	وَا	رَ	-	U	-	U	بُ	رُ	رَا	هَ	U	-	U	-	خِیَ	شَ	تَنَ	شِ	نَا	سِی	-	U	-	U	-	-	
دِل	نَ	وَا	زَانَ																																			
-	U	-	-																																			
رَا	هَ	وَا	رَ																																			
-	U	-	U																																			
بُ	رُ	رَا	هَ																																			
U	-	U	-																																			
خِیَ	شَ	تَنَ	شِ	نَا	سِی																																	
-	U	-	U	-	-																																	
۱۴	الف) رعنا - ما: آ: قاعده ۱ ب) حزین - همین - ین: قاعده ۲																																					
۱۵	تنهایی - بازآیی: بی																																					

۱۶	رَوی	
۱۷	الف) ذوقافیتین	ب) قافیه درونی
۱۸	الف) آرزوست	ب) گلستانم - فراوانم: آنم پ) مَ ن ت) ن
۱۹	الف و ت) موازنه	ب و پ) ترصیع
۲۰	الف) خدایی، جدایی: اختلافی ب) می گنی؛ می گنی: حرکتی پ) آیین، آیین: افزایشی ت) پَری، پری: تام	
۲۱	این بیت جناس ندارد و واژگان چون « طلعت، طلوع و طالع » اشتقاق دارند.	
۲۲	گزینه پ	
۲۳	گزینه ت	
۲۴	این بیت آرایه ترصیع دارد، چون واژگان موازن دو مصرع، سجع متوازی دارند.	
۲۵	قصیده - جهانی - بازارگانی - همداستانی - زبانی - همانی	
۲۶	اندر: حرف اضافه کهن - آرایه تکرار « بیت چهار »	
۲۷	آنی ← قاعده ۲	
۲۸	-- U / -- U / -- U / -- U	
۲۹	الف) فراوانی واژگان عربی / ب: حذف فعل به قرینه	
۳۰	کنایه - سجع	
۳۱	دوره صلح و آرامش و ثروت سامانیان	
۳۲	فعل « بود »	
۳۳	واسطه عقد آل سامان	
جمع بارم : ۲۰ نمره		نام و نام خانوادگی مصحح : علی مدد علیپوری
		امضاء: